

Derfor vildere haver

Vil du gøre din have mere vild, er du med til at gøre en forskel for at øge den biologiske mangfoldighed, biodiversiteten.

Vil du give plads til flere vilde arter af planter og dyr, i en vildere og mere naturvenlig have, er det vigtigt at skabe variation i haven.

Tænk på alle faser af planterne og dyrenes livscyklus. Planter skal nå at blomstre og sætte frø, så de kan formere sig. Insekter skal have plads til alle tre livsfaser, fra æg, til larve og voksen, og de har ofte behov for forskellige planter i løbet af deres livscyklus.

Måske har du kun en mindre have og kan kun gøre en lille smule, men det hele tæller i det store regnskab.

Folderen er produceret og distribueret med støtte fra Nordea-fonden.

Kendskab giver venskab

Hvis du lærer naturen bedre at kende, får du flere gode oplevelser i din have og mere lyst til at gøre noget for naturen. Det man kalder win-win!

Besøg
SOMMERFUGLEPARADIS
og skulpturhave ved
Gudhjem Museum.
Bliv inspireret i anlægget syd
for museet langs Melstedvej.
Der er gratis adgang.
www.gudhjemmuseum.dk

Besøg
VILD MED VILJE PARKEN
ved NaturBornholm og få
inspiration til, hvad du selv
kan gøre for at øge antallet af
levesteder for vilde planter og
dyr, og medvirke til at øge
biodiversiteten i din have.
Der er gratis adgang til parken.
www.naturbornholm.dk

 NaturBornholm
Naturligvis

BLIV VILD BORNHOLMER

Gør haven vild med vilje

De bornholmske haver er levested for en masse dyr og planter. Men der kan blive plads til endnu flere.

Dette idékatalog giver inspiration til dig, der ønsker at fremme den biologiske mangfoldighed - biodiversiteten - i din egen have.

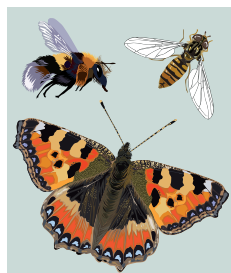
2022

SÅDAN GØR DU DIN HAVE MERE VILD

Ingen gift

Sprøjtgift er skadeligt for grundvand, miljø og både dyrs og menneskers sundhed.

Tiltræk bestøvere

Når du planter så vælg træer, buske og stauder der er insektbestøvede. Svirrefluer, bier og sommerfugle har brug for nektar og pollen. Din have kommer til at summe af liv.

Kvashegn

Grenafklip kan forvandles til et kvashegn, som både pindsvin, småfugle og insekter får gavn af.

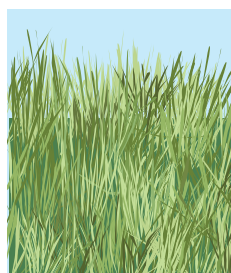
Brændestabel

Byg en brændestabel som haveelement, den skaber nyt liv i haven og bliver hjemsted for mange af havens insekter og smådyr.

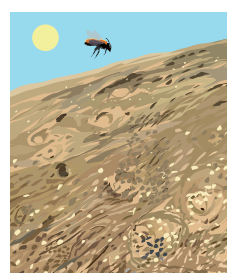
Ingen kunstgødning

Undgå at overgødske. Et stort forbrug af kunstgødning skader miljøet. Lav i stedet din egen kompost.

Lad græsset gro

Lad en del af græsplænen vokse, blomstre og sætte frø. Det giver levesteder og føde til mange insekter og smådyr.

Varm skråning

Mange vilde bier bygger rede i jorden. De foretrækker en solbeskinnet skråning med sand og grus.

Sten og stengærde

Saml en bunke af sten eller byg et lille stengærde, hvor både firben og sommerfugle gerne vil sidde og sole sig.

Valg af planter

Vælg arter som er hjemmehørende i den danske natur. De er tilpasset klimaet og mange insekter er tilknyttet til dem. Sørg for en stor variation af arter.

Høslæt

Slå det høje græs én gang årligt og fjern det afslåede materiale. Du får en mere artsrig plæne. Måske kan høet bruges? Eller lav en græskompost.

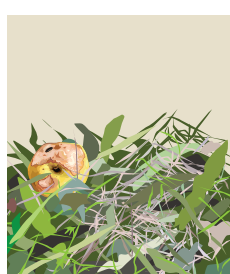
Sand, sten og grus

Lav en lille bunke eller et lille dige af sten og dæk med et tyndt lag sand eller grus. Det giver nyt levested for planter og smådyr.

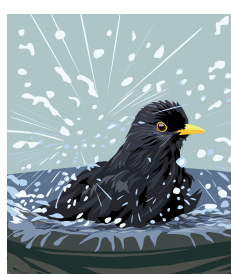
Insekthotel, humlebibo

Byg et insekthotel eller humlebibo og giv plads til bestøvere som bier og mange af de andre insekter.

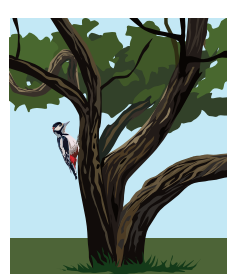
Kompost

Saml grønt affald fra haven til kompost. Der lever masser af dyr i en kompostbunke. Når komposten er omsat kan den bruges som gødning og jordforbedring.

Vand giver liv

Sæt et fuglebade i haven - gerne et stort. Fugle, pindsvin og smådyr kommer for at slukke tørsten.

Gamle træer

Gamle træer giver levesteder til insekter og mange andre dyr. Nøjes med at beskære i stedet for at fælde!

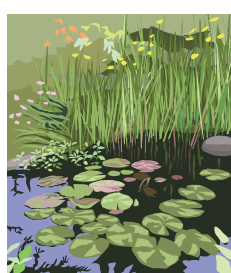
Fuglekasse, flagemuskasse og pindsvinebo.

Opsæt redekasser til fugle og huleboende dyr som pindsvin og flagemus

Vildt hjørne

Blade og afklip er ikke affald. Der må gerne være et sted i haven, hvor kvas og blade kan ligge vinteren over. Det kan insekter, småfugle og pindsvin få glæde af.

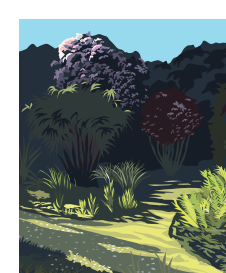
Mere vand mere liv

Etabler et regnvandsbed eller et vandhul (uden fisk!). Med lidt held får du salamandre og frøer i din have.

Død og forrådnelse

Døde træstammer er levested for svampe og giver føde til mange insekter og fugle.

Lys og skygge

Variation i lys og skygge er altid en fordel. Det giver steder, hvor jorden bliver varm og tør, steder med læ og steder med skygge.